

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.9, No.3, 2014, pp. 679-692

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

THE ADMINISTRATION OF ACADEMIC AFFAIRS OF SECONDARY SCHOOLS UNDER

THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

นางสาวประภาพร แซ่ทอง*

Prapapat Sangthong

รศ.เอกชัย กี่สุขพันธ์**

Assoc. Prof. Ekachai Keesookpun

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 5 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 55 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอนจำนวน 229 คน รวมทั้งสิ้น 284 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 284 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ คณะกรรมการประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่มสาระมากที่สุด ผู้อนุมัติ คือ ผู้อำนวยการ มีการวางแผนงานโดยกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย มีการเผยแพร่ในที่ประชุมครู มีวิธีการตรวจสอบและประเมินผลโดยรายงานตามสายการบังคับบัญชามากที่สุด 2) การบริหารและพัฒนาหลักสูตร กรรมการคือรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการมากที่สุด ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวางแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ปรับปรุงพัฒนาด้วยการนำผล O-NET มาเป็นแนวทางมากที่สุด 3) การจัดการเรียนการสอน จัดครูรับผิดชอบงานสอนตามวุฒิการศึกษา กำหนดการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ จัดวิชาเปิดสอนตามโครงสร้างหลักสูตร จัดทำแผนการสอนโดยผู้ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นและกลุ่มสาระเดียวกัน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติโดยการนิเทศการสอน สอนซ่อมเสริมโดยประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอบกลางเทอมมากที่สุด 4) การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู ครูเป็นผู้รับการนิเทศ โดยโรงเรียนจัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ผู้นิเทศครู คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มากที่สุด 5) การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พัฒนาให้มีความหลากหลายโดยครู ใช้วิธีการประเมินผลจากความเข้าใจในเนื้อหาของผู้เรียน มากที่สุด 6) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดตามนโยบายของโรงเรียน และมีการประเมินผลหลังทำกิจกรรมมากที่สุด 7) การแนะแนว มีห้องแนะแนว และติดตามประเมินผลการแนะแนวด้วยแบบสอบถามมากที่สุด 8) การร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น มีการประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชนและร่วมมือกับกลุ่มโรงเรียนที่สังกัดอยู่มากที่สุด 9) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ส่งเสริมการทำวิจัยให้การวิจัยเป็นนโยบายที่สำคัญ และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนมากที่สุด 10) การวัดและประเมินผลงานวิชาการ วัดผลประเมินผลจากสภาพจริง และนำผลที่ได้ไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูมากที่สุด

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: fah_ps@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: ekachaiks@hotmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The purpose of this research was to study the administration of academic affairs of 5 secondary schools in the secondary educational service area office 5. Population consisted of 55 administrators, 229 instructors, totally 284. The research instrument was a set of questionnaires. Percentage and frequency were used as data analysis. The research findings were as follows. 1) **Academic planning**, academic committees consisted of a head department approval by director, and monitoring and evaluation by chain of command format at the highest level. 2) **Administration and curriculum development**, schools designed appropriate lesson plans based on O-NET testing result at the highest level. 3) **Instructional management**, it was related to learning objectives based on the instructional plans at the highest level. 4) **Educational supervision for teacher development**, schools provided the internal supervisor activities for teachers at the highest level. 5) **The application of educational media and technology**, a variety of media and technology were developed suitably and sufficiently at the highest level. 6) **Arrangement of extra-curricular activities**, these were promoted by managing and assessing the activities of school policies and evaluation after activities at the highest level. 7) **Counseling**, schools provided guidance room for students and assessed by questionnaires. 8) **Partnerships with others**, schools coordinated with communities and related agency at the highest level. 9) **Research and development of academic affair quality**, schools supported teachers to conduct researches to develop learning process at the highest level. 10) **Assessment and evaluation of academic works**, Schools applied authentic assessment as the instrument to improve teachers' instructional management at the highest level.

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนมัธยมศึกษา/ การบริหาร

KEYWORDS: ACADEMIC AFFAIRS/ SECONDARY SCHOOL/ ADMINISTRATION

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงาน และคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้องสามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรงประกอบอาชีพได้ มีวิถีชีวิตกลมกลืนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสามารถปรับตัวได้ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สุนน ธรรมวิวัฒน์, 2526: 461) ซึ่งสอดคล้องกับอุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ เปิดโอกาสให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และทำสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้ง ปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาชีวิตและสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540: 1) ดังนั้น การจัดการศึกษาให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปจึงเป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่งของสังคมมนุษย์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการการจัดการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 8 ว่าการจัดการการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิต 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ถึงพ.ศ. 2559 ได้กำหนดนโยบายเพื่อดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ ดังนี้ 1) ผู้เรียนเป็นคน

แก่ที่พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เป็นคนดี และมีความสุข 2) ครูทุกคนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด 3) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนได้รับอนุญาตประกอบวิชาชีพ 4) สถานศึกษาทุกแห่งมีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามที่กล่าวมา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อปฏิรูปการศึกษา โดยให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินการเร่งขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของนักเรียนให้ใกล้เคียงกัน สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมตลอดจน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันรวมทั้งพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยให้ชุมชน ท้องถิ่น เอกชน หน่วยงานมีส่วนร่วมจัดทำและประสานเครือข่ายการเรียนรู้ ทั้งนี้ได้มีมาตรการเร่งพัฒนาครูและ บุคลากรทางการศึกษาโดยให้เข้ารับการอบรม ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงาน รวมทั้งให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การสรรหาบุคลากร ให้ได้ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมยิ่งขึ้น และกระจายอำนาจไปสู่จังหวัดและโรงเรียน เพื่อเร่งดำเนินการปฏิรูปสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจากนโยบายดังกล่าวจึงส่งผลให้การจัดการศึกษาต้องเร่งดำเนินการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับแนวปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

เป็นที่ยอมรับกันว่าการดำเนินงานในสถานศึกษา งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา และเป็นหัวใจสำคัญที่จะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพนักเรียนบรรลุเป้าหมาย ซึ่งตรงกับ นพพชย์ บุญจิตราดุลย์ (2534: 100) กล่าวว่าเมื่อเปรียบเทียบความสำคัญของงานบริหารโรงเรียน และด้านการใช้เวลาบริหาร งานในความรับผิดชอบ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 40 ของงานบริหารโรงเรียนทั้งหมด และสอดคล้องกับจันทร์านิ สงวนนาม (2551: 148) ที่กล่าวว่างานบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนงานด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็เป็นส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ (2556:4) ได้กล่าวว่า ในด้านวิชาการตามมาตรฐานการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาตินั้น ให้มีการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการวัดผลการจัดการศึกษาโดยเรียกว่า O-NET ย่อมาจาก Ordinary National Educational Test หมายถึง การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน เป็นการสอบความรู้รวบยอดปลายช่วงชั้น (6 ภาคเรียน) ของนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นการสนองเชิงนโยบายให้การจัดการศึกษามีเอกภาพเชิงคุณภาพและมาตรฐานตลอดจนการประกันคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่คนไทยทุกคนได้มีโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และจะส่งผลให้การทดสอบของสถานศึกษาที่ประเมินโดยสถานศึกษาและการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มีการบูรณาการเชื่อมโยงสู่การพัฒนาการบริหารวิชาการให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

จากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้เปิดเผยค่าเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดทั้ง 64 แห่ง พบว่าโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ต่อเนื่อง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2553-2555 มีเพียง 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย โรงเรียนสิงห์บุรี โรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม โรงเรียนสตรีอ่างทอง และโรงเรียนชัยนาทพิทยาคม ซึ่งโรงเรียนทั้ง 5 แห่งนี้เป็นที่

ยอมรับของสังคมโดยทั่วไปว่าเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพทางด้านวิชาการ อันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามธรรมชาติ

และเต็มศักยภาพของนักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาสถานศึกษา และการบริหารงานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 5 แห่งที่สามารถคงคุณภาพและมาตรฐาน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเหล่านี้เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ต่อเนื่อง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2553-2555

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้ปฏิบัติการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ต่อเนื่อง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2553-2555 จำนวน 5 โรงเรียน ผู้บริหาร ได้แก่ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 64 คน ครูผู้ปฏิบัติการสอนจำนวน 535 คน รวม 599 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในตารางของ Taro Yamane (1976) ใช้ค่าความเชื่อมั่น 95% มีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ จากจำนวนผู้บริหาร 64 คนได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารรวม 55 คน ส่วนครูผู้ปฏิบัติการสอน จากประชากรครูผู้ปฏิบัติการสอนจำนวน 535 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 229 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 284 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนตามกรอบงานวิจัย เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยผู้วิจัยใช้กรอบการบริหารวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29) และนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2549: 21) เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในงานวิจัยมี 10 ประการ ดังนี้ 1. การวางแผนงานวิชาการ

2. การบริหารและพัฒนาหลักสูตร 3. การจัดการเรียนการสอน 4. การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู 5. การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 7. การแนะแนว 8. การร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 9. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ 10. การวัดและประเมินผลงานวิชาการ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยขอรับหนังสือจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคนโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ต่อเนื่อง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2553-2555 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
3. ผู้วิจัยกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อแจกแจงค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศต่อเนื่อง 3 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2553-2555 ใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อแจกแจงค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ เสนอผลการวิเคราะห์รูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ แต่ละโรงเรียนมีคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน ประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระมากที่สุด ผู้รับผิดชอบในการอนุมัติแผนงานวิชาการของโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมากที่สุด มีการดำเนินการวางแผนงานด้านวิชาการโดยกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายของโรงเรียนเพื่อเป็นทิศทางในการวางแผนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เผยแพร่แนวทางปฏิบัติตามแผนงานวิชาการโดยการแจ้งในที่ประชุมครู และมีวิธีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงานวิชาการโดยรายงานตามสายการบังคับบัญชามากที่สุด

2. การบริหารและพัฒนาหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการมากที่สุด โรงเรียนได้ดำเนินการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวางแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม มีการประเมินผลการเพื่อนำมาประกอบการประเมินผลหลักสูตรโดยใช้การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีการนำผลการทดสอบ O-NET มาพัฒนาเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตรมากที่สุด

3. การจัดการเรียนการสอน แนวปฏิบัติในการจัดครูได้รับผิดชอบงานสอนใช้วิธีการจัดตามวุฒิการศึกษามากที่สุด จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยวิธีกำหนดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการจัดวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละปีการศึกษาโดยกำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตร จัดทำแผนการ

สอนโดยผู้ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นเดียวกันกลุ่มสาระเดียวกันร่วมกันจัดทำแผนการสอน มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนของครูโดยการนิเทศการสอน และมีแนวทางการจัดสอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน คือประเมินผลสัมฤทธิ์ของการสอบกลางเทอมของผู้เรียนแล้วคัดนักเรียนที่อ่อนมาสอนซ่อมเสริมมากที่สุด

4. การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู ด้วยการให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนโดยเป็นผู้รับการนิเทศ จัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน ผู้รับผิดชอบทำหน้าที่นิเทศครู คือ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มากที่สุด

5. การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายเหมาะสมและเพียงพอผลิต คิดค้น หรือพัฒนาขึ้นมาด้วยตัวครูเองมากที่สุด และมีหลักการประเมินการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนโดยประเมินผลจากความเข้าใจในเนื้อหาของผู้เรียนมากที่สุด

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ใช้วิธีจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้วยการจัดกิจกรรมตามนโยบายของโรงเรียน และมีการประเมินผลหลังทำกิจกรรมมากที่สุด

7. การแนะแนว โรงเรียนมีห้องแนะแนวให้บริการนักเรียน และติดตามประเมินผลการแนะแนวด้วยแบบสอบถามมากที่สุด

8. การร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โรงเรียนมีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน คือการประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชนมากที่สุด และมีความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนที่สังกัดอยู่และเขตพื้นที่การศึกษามากที่สุด

9. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ โรงเรียนมีการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามากที่สุด โดยมีการกำหนดให้การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นนโยบายที่สำคัญ และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด

10. การวัดและประเมินผลงานวิชาการ ใช้เครื่องมือในการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผลจากสภาพจริงมากที่สุด และโรงเรียนนำผลจากการวัดผลประเมินผลไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูมากที่สุด

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 สามารถนำอภิปรายผลตามกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29) และนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2549: 21) จำนวน 10 ประการได้ ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน มากที่สุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายของโรงเรียนเพื่อเป็นทิศทางในการวางแผนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีล่วงหน้า เป็นแผนซึ่งแสดงเจตจำนงถึงงานโครงการที่ประสงค์จะดำเนินการในรอบปีนั้นๆ โดยมีวิธีการเผยแพร่แนวทางปฏิบัติตามแผนงานวิชาการให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ คือ แจกในที่ประชุม และมีวิธีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงานวิชาการ มากที่สุด คือ รายงานตามสายการบังคับบัญชา ติดตามจากปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการ และผู้ได้รับมอบหมายติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นรายบุคคลให้ผู้บริหารทราบ กลุ่มผู้บริหารมีวิธีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนงานวิชาการมากที่สุด คือ รายงานตามสายการบังคับบัญชา ผู้วิจัยเห็นว่า การวางแผนงานวิชาการเป็นงานสำคัญ

เป็นงานในหน้าที่ที่จะต้องทำก่อนกระบวนการบริหารอื่นๆ การวางแผนงานวิชาการ เป็นการกำหนดนโยบาย กำหนดงานและโครงการ เพื่อปรับปรุงพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน เป็นหน้าที่ของคณะผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างาน ต้องช่วยกันพิจารณาว่า เราจะพัฒนางานในความรับผิดชอบไปในทิศทางไหนอย่างไร ยึดหลักอะไร จะทำอะไร ทำกันอย่างไร ใครทำ โรงเรียนควรแต่งตั้งคณะกรรมการที่จะต้องศึกษาปัญหาหรือความต้องการ และวิเคราะห์นโยบายหลักต่างๆ ประมวลเป็นนโยบายของโรงเรียน กำหนดมาตรการที่ปฏิบัติได้ออกมาให้ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การวางแผนภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุทัย บุญประเสริฐ (2540: 25) ที่เสนอแนวคิดในการวางแผนวิชาการว่าควรจะเป็นแผนพัฒนาประจำปี เป็นแผนซึ่งแสดงเจตจำนงถึงงาน โครงการที่ประสงค์จะดำเนินการในรอบปี และแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 95) กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องชี้แนวทางการปฏิบัติงาน การวางแผนเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นเพื่อการปฏิบัติงานในอนาคต ตามความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลัง การวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้ได้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้ได้มากที่สุด

รวมทั้งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเห็นได้ว่าในการมีคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียนนั้นให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้แทนกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรส่งเสริมให้ผู้แทนกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในงานที่เกี่ยวข้องกับการเป็นคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาการมากยิ่งขึ้นเนื่องจากจะเป็นการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการของโรงเรียน

2. การบริหารและพัฒนาหลักสูตร พบว่า กรรมการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาของโรงเรียนเกี่ยวข้องมากที่สุด คือ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โดยโรงเรียนได้ดำเนินการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มากที่สุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาไว้เป็นแนวทาง โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนได้ดำเนินการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ระดับมากที่สุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนได้ดำเนินการในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และ กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2525: 87) ที่กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึงผลการจัดประสบการณ์ในการเรียนต่างๆ ให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางความรู้ ความสามารถ ทักษะ และค่านิยมต่างๆ เป็นไปตามความต้องการของสังคม หลักสูตรนั้นเป็นได้ทั้งโครงการเรียนของนักเรียน เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่จัดให้นักเรียน ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดให้นักเรียน การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้มีการดำเนินการ มากที่สุด คือ ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวางแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนได้นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้มีการดำเนินการ ระดับมากที่สุดคือ ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวางแผนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม และครูโรงเรียนได้ได้นำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้มีการดำเนินการ คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินเพื่อนำมาประกอบการประเมินผลหลักสูตรมากที่สุด การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีการประเมินเพื่อนำมาประกอบการประเมินผลหลักสูตร ระดับมากที่สุด คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และกลุ่มครูมีการประเมินเพื่อนำมาประกอบการประเมินผลหลักสูตรระดับมากที่สุดคือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 156-157) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา อยู่ที่

การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงการเรียนการสอน สถานศึกษาควรวางแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของตนเองโดยพิจารณาจากนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน มากที่สุด โดยนำผลการทดสอบ O-NET มาพัฒนาเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตร รองลงมา นำผลการประเมินหลักสูตร มาพัฒนาให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน นำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร โดยมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ระดับมากที่สุด คือ นำผลการทดสอบ O-NET มาพัฒนาเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตร และกลุ่มครูมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนมากที่สุดคือ นำผลการทดสอบ O-NET มาพัฒนาเป็นแนวทางปรับปรุงหลักสูตร ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญและยังความหมายครอบคลุมไปถึง และการประเมินผล ผลการเรียนการสอนของครู ผลการเรียนการสอนของนักเรียนเป็นต้น การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ขั้นตอนในการปฏิบัติ จำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญในการพัฒนาและจะต้องพัฒนาให้เป็นระบบด้วย

3. การจัดการเรียนการสอน พบว่าวิธีแนวปฏิบัติในการจัดครูให้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน ระดับมากที่สุด คือ จัดตามวุฒิการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดครูเข้าสอนมีความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้มาก เพราะการจัดการเรียนการสอนจะบังเกิดผลดีก็ต่อเมื่อครูที่สอนนั้น มีความรู้ ความสามารถ เหมาะกับงานที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับ ปรีชา พงศ์อนันต์โรจน์ (2546: 156-157) กล่าวว่า การดำเนินงานการจัดครูเข้าสอนต้องมีการสำรวจความพร้อมของบุคลากรด้านครูอาจารย์ ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่หรือเปิดการสอนเพิ่ม สำรวจคุณสมบัติของครูอาจารย์ เช่น วุฒิ ประสบการณ์ ความชำนาญในการสอนของแต่ละวิชา จัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัดและความต้องการในการสอนซึ่งได้แก่ ก. จัดตามวุฒิทางการศึกษา ข. จัดตามความสนใจและความถนัด ค. จัดตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ โรงเรียนมีการกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด คือ กำหนดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละปีการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คือ กำหนดวิชาบังคับและวิชาเลือกตามโครงสร้างของ การจัดทำแผนการสอน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ผู้ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นเดียวกันกลุ่มสาระเดียวกัน ร่วมกันจัดทำแผนการสอน ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดทำแผนการสอนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นการกำหนดแนวปฏิบัติในการสอนเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการร่วมกันจัดทำแผนการสอนยังเป็นการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้แบบองค์รวมอีกด้วย สอดคล้องกับ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงศ์ (2539: 161-163) กล่าวว่า ในการดำเนินงานใดๆ ก็ตาม ถ้าต้องการให้งานนั้นๆ บรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ดำเนินการจะต้องมีการคิดวางแผนว่าจะทำกิจกรรมอะไรก่อนหลัง เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้องตรงตามเป้าหมาย ยิ่งถ้ามีการเขียนแผนที่วางไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ก็จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการปฏิบัติและประเมินแผนหรือกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น และมีวิธีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนการสอนของครูมากที่สุด คือ การนิเทศ โรงเรียนมีแนวทางในการจัดสอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน มากที่สุด คือ ประเมินผลสัมฤทธิ์การสอบการภาคของนักเรียนแล้วคัดนักเรียนที่อ่อนมาสอนซ่อมเสริม ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนจะเป็นการจัดการให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปบูรณาการใช้ได้ จึงควรมีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และให้ความสำคัญกับการจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับ ปรีชา

พร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546: 156-157) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงการเรียนการสอน สถานศึกษาควรวางแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาของตนเองโดยพิจารณาจากนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจของงานวิชาการและเป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นขั้นตอนในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้น หลักสูตรที่จัดทำขึ้นจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนการสอน

4. การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน มากที่สุด คือ ครูเป็นผู้รับการนิเทศ วิธีการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครู ปฏิบัติมากที่สุด คือ จัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา ก่อนเปิดภาคเรียน มีการจัดระบบการประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และ จัดระบบติดต่อสื่อสารและการช่วยเหลือ เพื่อให้ครูได้รับความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยผู้รับผิดชอบทำหน้าที่ที่นิเทศครู มากที่สุดคือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ที่รับผิดชอบในการนิเทศภายในนั้นอาจเป็นผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครู หัวหน้าสายชั้น ครูหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ครูวิชาการ โรงเรียน ตลอดจนครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ที่ทางโรงเรียนได้มอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพคุณภาพของการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์มากหรือน้อย ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการนิเทศภายในโรงเรียน การนิเทศภายในเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียน การสอน โดยเฉพาะในยุคที่มีการปฏิรูปการศึกษา ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของสังต์ อุทรานันท์ (2530: 18) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารในโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของนักเรียน การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาครูจึงเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารในโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพการทำงานของคณะครู ตลอดจนบุคลากรในโรงเรียน โดยมีกระบวนการได้แก่ การวางแผน การฝึกอบรมและการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้ได้มาซึ่ง สัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน การร่วมกันวางแผนการจัดการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้ ผู้นิเทศจึงต้องมีการประชุมวางแผนร่วมกับเพื่อนครูเพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่ครูกำลังเผชิญอยู่ ร่วมกับเพื่อนครูวางแผนและจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาช่วยเหลือเพื่อนครูในการประเมินผลนักเรียน ช่วยให้เพื่อนครูประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนและมีความรู้สึกรับประกัน ร่วมกับผู้บริหารและเพื่อนครูประเมินผลการปฏิบัติงาน และร่วมกับเพื่อนครูหาข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไขจากผลการปฏิบัติงาน

5. การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า สื่อการเรียนรู้ที่ครูนิยมใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ที่ใช้มากที่สุด คือ ผลิต คิดค้น หรือพัฒนาขึ้นมาด้วยตัวครูเอง และหลักการในการเลือกสื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นมากที่สุด คือ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยหลักการประเมินการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ความเข้าใจในเนื้อหาของผู้เรียน การดำเนินการในการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีผู้รับผิดชอบเฉพาะด้านสื่อและเทคโนโลยี ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งที่เกิดจากการประดิษฐ์ สร้าง พัฒนาจัดหาวัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้น เป็นสิ่งที่ควรทำเพื่อประกอบการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้ในการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดทำการศึกษา

ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในส่วนของการใช้หลักการในการเลือกสื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญยิ่งขึ้นกับการสร้างสื่อและเทคโนโลยีใหม่เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งานในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆ เช่น การสนับสนุนงบประมาณ การจัดประกวด และการแสดงสื่อการสอนและเทคโนโลยีของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธุ์ (2525: 93-94) ที่กล่าวว่า การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะเป็นส่วนช่วยให้เกิดการเรียนการสอน และสื่อที่ไม่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เครื่องมือต่างๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

ผู้วิจัยเห็นว่าสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครูอาจารย์บรรลุผล โดยการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายเหมาะสมและเพียงพอให้ครูอาจารย์ได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อและเทคนิคนั้น ควรเน้นตั้งแต่การจัดทำจัดหาจากท้องถิ่นไปจนถึงสื่อที่ทันสมัยเป็นสากล การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้ลึกเพิ่มพูนทักษะประสบการณ์สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

6. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดมากที่สุด คือ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนมีวิธีจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคือ จัดกิจกรรมตามนโยบายของโรงเรียน ผู้วิจัยเห็นว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถดึงเอาความสนใจ ความสามารถพิเศษและความกระตือรือร้นของนักเรียนให้แสดงออกมาได้ เช่น กิจกรรมทางด้านการจัดทำหนังสือ ดนตรี วาดเขียนและกิจกรรมซึ่งมีการแข่งขัน เขาจะแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ปรากฏให้เห็นก็ต่อเมื่อมีอิสระในการเลือกทำ ทำโดยสมัครใจและตระหนักในความรับผิดชอบต่อกิจกรรมนั้นๆ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้มีคุณค่า และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและตนเอง เพราะเมื่อนักเรียนมีกิจกรรมซึ่งตนเองสนใจร่วมทำกับเพื่อนเขาจะไม่ตั้งตนเป็นผู้ต่อต้านสังคม หรือประพฤติดื้อต่อสังคม นอกจากนี้ยังอาจจะเกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นเพราะได้พบกับบุคคลซึ่งมีความสนใจเหมือน ๆ กัน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรบางประเภทอาจจะช่วยให้นักเรียนได้พบสิ่งที่มีค่าต่อชีวิตในภายภาคหน้า ผลการศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้ในมาตรา 24 (5) ว่า ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้สอดคล้องกับแนวคิดของ นพพชร์ บุญจิตราดุลย์ (2551: 52) ที่กล่าวว่า โรงเรียนจะจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมทางด้านวิชาการให้กับนักเรียนอย่างไร หรือจะเสริมบุคลิกภาพความรู้ของนักเรียนที่หลักสูตร ไม่สามารถกำหนดไว้ หรือปฏิบัติและด้วยความหวังที่ยึดถือเป็นงานถาวรตลอดไป เพราะเมื่อคนเต็มใจและมีความหวังในงานที่เขากระทำ เขาก็จะพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ด้วยความคิดริเริ่ม ที่จะช่วยให้โรงเรียนมีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า

7. การแนะแนว พบว่า โรงเรียนมีห้องแนะแนวเพื่อให้บริการนักเรียน มากที่สุดคือ การบริการให้คำปรึกษากับนักเรียน โดยมีวิธีติดตามประเมินผลการแนะแนวด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามมากที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่า การแนะแนวมีความสำคัญอย่างมากเป็นกระบวนการสำคัญในการช่วยเหลือนักเรียนทั้งในด้านให้คำปรึกษา และแนะแนวไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา แนวทางการประกอบอาชีพ หรือแม้กระทั่งให้คำปรึกษาในเรื่องการวางแผนการศึกษาและการดำรงชีวิต ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ พนม ลิ้มอารีย์ (2533) ที่กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น แนวทางในการศึกษาต่อ การเลือกโปรแกรมการเรียน การลงทะเบียน หลักสูตร การเรียนการสอน การ

วัดผลประเมินผลของโรงเรียนการค้นคว้า เขียนรายงาน การอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ การสร้างสมมติในการเรียนการเข้าร่วมเสริมหลักสูตร ฯลฯ

ข้อสังเกตจากการวิจัยพบว่าการติดตามประเมินผลการแนะแนว โดยการสอบถามจากผู้ปกครอง ภาพรวมและกลุ่มครูพบว่ามี การปฏิบัติในระดับน้อย ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีการกระตุ้น วางแผนให้เกิดการติดตามประเมินผลการแนะแนวโดยการสอบถามจากผู้ปกครองมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการแนะแนวไปสู่การปฏิบัติโดยถือเป็นหน้าที่ของครูที่สำคัญจะต้องร่วมดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูในโรงเรียน ครูแนะแนว ผู้ปกครอง

8. การร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยมีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน วิธีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนของโรงเรียน มากที่สุด คือ การจัดนิทรรศการทางวิชาการให้เยี่ยมชม โรงเรียนมีความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการร่วมกับองค์กรอื่น โดยมีความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการร่วมกับองค์กรอื่น มากที่สุด คือ กลุ่มโรงเรียนที่สังกัดอยู่ และ เขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากในการพัฒนาวิชานั้นบางครั้งต้องอาศัยความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินการในการพัฒนาทางวิชาการมีความสำเร็จ และสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับทั้งนักเรียน โรงเรียน และวงการการศึกษา ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบเช่น รูปแบบเครือข่ายการพัฒนาวิชาการร่วมกันของโรงเรียนในอำเภอใกล้เคียงหรือจังหวัด หรือรูปแบบการประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น สอดคล้องกับบรรณพ พงษ์วาท (2545:25) ที่ได้กล่าวถึงการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นๆ โดยเสนอรูปแบบของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานในอนาคตที่สอดคล้องกับทฤษฎีและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน หรือระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเหล่านั้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคส่วนอื่นๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่านอกจากจะมีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น คือการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กรอื่นแล้วนั้นควรร่วมติดตามประเมินผลการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการให้กับชุมชนด้วย

9. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยโรงเรียนมีการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มากที่สุด คือ กำหนดให้ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นนโยบายที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถานศึกษา โรงเรียนมีจำนวนงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรอบ 3 ปีที่ศึกษา มากสุด คือ จำนวน 3 – 5 เรื่อง โรงเรียนมีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ มากที่สุด คือ แก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนมีวิธีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของโรงเรียน มากที่สุด คือ การแสดงผลงานโดยการจัดนิทรรศการเนื่องในโอกาสต่างๆ ผู้วิจัยเห็นว่าการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการแก้ปัญหา พัฒนาที่ควบคู่กับการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้กระบวนการวิจัยในการดำเนินงานบริหารโรงเรียนตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดทิศทางการวิจัย การจัดทำแผนโรงเรียน การดูแลปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน การนิเทศ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ในกรณีนี้ที่ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานแล้วพบปัญหารุนแรง หรือพบสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนาที่สำคัญผู้บริหารต้องทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานดังกล่าว เมื่อไม่มี

ปัญหาแล้วจึงจัดทำรายงานผลการดำเนินงานสถานศึกษาให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบหรือเป็นข้อมูลในการพัฒนางาน ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรสนับสนุนหรือจัดให้มีการฝึกอบรมการทำวิจัยให้กับครูอาจารย์เพื่อนำไปใช้วิจัยให้ดีขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของทั้งนักเรียน ครู สถานศึกษา และระบบการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของบุญธรรม กิจปรีดา บริสุทธิ์ (อ้างถึงใน พรศิริ ฌโนมกุล, 2537: 27) ที่กล่าวไว้ว่า การวิจัยและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องในการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะการหาสาเหตุ ปัญหา และที่มาของข้อบกพร่องในงานวิชาการของแต่ละสถาบันในการคิดค้นเพื่อหาสาเหตุ ปัญหา สามารถหาคำตอบที่ถูกต้องแม่นยำ ด้วยกระบวนการวิจัย เพื่อจะได้นำผลมาใช้แก้ปัญหา หรือพัฒนางานของสถาบัน

10. การวัดและประเมินผลงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนในการวัดและประเมินผลงานวิชาการมากที่สุด โดยโรงเรียนมีการวางแผนในการวัดและประเมินผลงานวิชาการ มากที่สุด คือ กำหนดจุดมุ่งหมายการวัดผล ประเมินผล กำหนดระยะเวลาในการวัดผลประเมินผลประจำปี สร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล และ กำหนดผู้รับผิดชอบโดยตรงในแต่ละปีการศึกษา โรงเรียนมีเครื่องมือในการวัดและประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน มากที่สุด คือ การประเมินผลจากสภาพจริง โรงเรียนมีการนำผลจากการวัดและประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน มากที่สุด คือ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้วิจัยเห็นว่าการประเมินผลงานวิชาการโดยสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะผูกพันอยู่กับการประกันคุณภาพภายในที่เป็นข้อกำหนดทางกฎหมาย ในการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการ ผลการศึกษาสอดคล้องกับกาญจนา มากพูน (2548: 1-2) กล่าวว่า การที่บุคคลใดจะกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุผลสำเร็จนั้นขั้นแรกทีเดียวจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไว้ก่อนว่าทำไปเพื่อประสงค์สิ่งใดเมื่อตั้งจุดประสงค์ไว้แล้วจะมีการเลือกกิจกรรมและวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์นั้นและเมื่อปฏิบัติไปแล้วจะต้องมีกิจกรรมอีกอย่างหนึ่งเพื่อตรวจสอบสิ่งที่กระทำนั้นว่าได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด กิจกรรมการตรวจสอบนั้นเรียกว่า การวัดผลประเมินผล และผู้วิจัยเห็นว่าการวัดและการประเมินผลจะเป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในระดับนั้นหรือในวิชานั้นเพราะผลจากการวัดและประเมินผลจะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของครู ผู้สอนและนักการศึกษา เพื่อใช้ในการปรับปรุงวิธีการสอน การแนะแนว การประเมินผลหลักสูตรแบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอนตลอดจนการจัดระบบบริหารทั่วไปของโรงเรียนและนอกจากนี้ยังช่วยปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์ (2551: 317) ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้สอน ด้วยเหตุผลที่ว่า การวัดและการประเมินผลจะเป็นวิธีการที่ประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนตลอดจนใช้เป็นวิธีการในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้สอนได้ว่า ได้ดำเนินการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถดำเนินการวัดและการประเมินผลได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

1. จากผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวม พบว่า โรงเรียนมีแนวปฏิบัติในการจัดวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละปีการศึกษาในระดับน้อย คือ การสำรวจความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ไม่พร้อมต่อการจัดวิชาเปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จึงควรจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้เกิดความพร้อมสำหรับโรงเรียนในการจัดวิชาเปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

2. จากผลการวิจัย พบว่า แนวทางในการจัดสอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการให้คำแนะนำกับครูผู้สอนในการจัดสอนซ่อมเสริมนั้นอยู่ในระดับน้อยมาก คือขาดการให้คำแนะนำกับครูผู้สอนในการจัดสอนซ่อมเสริม ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ควรจัดอบรมแนวทางในการจัดการสอนซ่อมเสริมให้กับครูผู้สอนเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดประสิทธิภาพในการสอนซ่อมเสริม

3. จากผลการวิจัย พบว่า โครงการส่งเสริมคุณภาพครูโดยการให้ทุนการศึกษาต่อ อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือขาดโครงการส่งเสริมคุณภาพครูโดยการให้ทุนการศึกษาต่อในสาขาวิชาต่างๆ เพื่อพัฒนา และส่งเสริมคุณภาพของครูอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ควรจัดทำแผนงบประมาณที่ประกอบด้วยโครงการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพศักยภาพครูโดยการให้ทุนการศึกษาต่อในสาขาที่จะเกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน โดยเป็นผู้แทนกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยมาก ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการวิชาการโรงเรียนของผู้แทนกรรมการสถานศึกษามากขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า การสร้างสื่อและเทคโนโลยีใหม่เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งานคิดเป็นร้อยละได้น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญยิ่งขึ้นกับการสร้างสื่อและเทคโนโลยีใหม่เพื่อให้เพียงพอต่อการใช้งานในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่นๆ เช่น การสนับสนุนงบประมาณ การจัดประกวด และการแสดงสื่อการสอนและเทคโนโลยีของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะโรงเรียน

จากผลการวิจัย พบว่า ในส่วนของจัดประชุมสัมมนาวิชาการให้แก่ชุมชน มีปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด ดังนั้นโรงเรียนจึงควรส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยการจัดสัมมนาวิชาการในเรื่องที่ตรงกับความต้องการของชุมชน เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน สามารถนำไปใช้ได้จริง และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เพื่อผลการศึกษากจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 5 จำแนกตามพื้นที่การศึกษาเพื่อผลการศึกษาศาสนาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2545)*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: บุ๊ค พอยท์.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). *ก้าวเข้าสู่ผู้บริหาร*. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2549). *ไฉนต่อการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). เชียงใหม่: Orange Group Tactics Design.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ เทียมฟ้า.

เบญจวรรณ กิสุขพันธ์. (2551). *หลักสูตรกับการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พนม ลัมอารีย์. (2533). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์.

พรศิริ ฅนอมกุล. (2537). *การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2540). *การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา*. ศูนย์ประสานการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2550). *คู่มือการบริหารวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สังข์ อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา: หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม.

สัมพันธ์ พันธุ์ฤกษ์. (2556). *เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการขับเคลื่อนการใช้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานฯ)การดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้ผล O-NET เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ.

สุนน อมรวิวัฒน์. (2526). *ครูไม่สอนจะเป็นครูหรือ*. ประมวลบทความวิชาการงานนิทรรศการสื่อการเรียนการสอน (8-10 กุมภาพันธ์). กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.

อรณพ พงษ์วาท. (2545). *เครือข่ายการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: เอสดีเพลส.

เอกชัย กิสุขพันธ์. (2525). *หลักบริหารการศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.